

Handläggare
Niklas Lundström
Niklas.Lundstrom@huddinge.se

Grundskolenämnden

Bilaga - Uppföljning av skolfrånvaro

Närvaroregistrering i kommunala skolor

Grundskolenämnden ansvarar, när det gäller grundskolor i kommunal regi, för att fullgöra de uppgifter som åligger huvudmannen enligt lag och förordning. I detta ansvar ligger att huvudmannen bör skaffa sig en samlad bild av elevernas frånvaro.

Skollagen anger vidare att hemkommunen ska se till att skolpliktiga barn som inte går i dess förskoleklass, grundskola eller grundsärskola på något annat sätt får föreskriven utbildning. Rapporten innefattar därför en sammanställning över de anmälningar gällande omfattande skolfrånvaro som inkommit till förvaltningen från egna enheter och från andra huvudmän.

Uppgifter om skolfrånvaron i kommunala grundskolor har sammanställts utifrån enheternas rapportering i Skola24..

Sammanställningen har delats upp så att giltig respektive ogiltig frånvaro särredovisas. Detta utifrån skollagens definition att en skolpliktig elev ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Det vanligaste skälet till att frånvaron registrerats som giltig torde vara att det i samband med denna inkommit en sjukanmälan från föräldrarna.

Som användare av Skola24 saknas möjligheten att göra aggregerade sammanställningar. Nedanstående sammanställning är resultatet av en beställning som gjordes till Skola24 i samband med en nationell enkät från Skolverket.

Eleverna har i sammanställningen grupperats utifrån andelen frånvaro under höstterminerna 2019 och 2020 då detta är det format som efterfrågas i myndighetens nationella enkät .

Sammanställningen visar ackumulerad frånvaro över loppet av en termin. Det går av statistiken inte att utläsa om denna varit sammanhängande eller bestått av ströfrånvaro. Frånvarons orsaker framgår inte heller, enbart om frånvaron bedömts som giltig eller ej vid rapporteringstillfället.

Observera att gruppernas värden skiljer sig åt i redovisningen av den ogiltiga frånvaron och den totala frånvaron.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Gymnasietorget 1

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

www.huddinge.se

Tabell 1a. Omfattning av ogiltig frånvaro, antal elever höstterminen 2019 och höstterminen 2020

	5-14% frånvaro HT 19	15-30% frånvaro HT 19	30% frånvaro eller mer HT 19	5-14% frånvaro HT 20	15-30% frånvaro HT 20	30% frånvaro eller mer HT 20
F	51	4	6	53	8	3
Åk 1	30	3	3	36	3	0
Åk 2	31	8	1	23	0	1
Åk 3	31	3	1	24	2	1
Åk 4	25	6	1	28	4	1
Åk 5	26	5	1	25	4	0
Åk 6	30	4	5	21	6	1
Åk 7	47	8	4	72	15	3
Åk 8	100	40	9	89	23	7
Åk 9	101	36	18	115	28	12

Tabell 1b. Omfattning av total frånvaro, antal elever höstterminen 2019 och höstterminen 2020

	15-29% frånvaro HT 19	30-49% frånvaro HT 19	50% frånvaro eller mer HT 19	15-29% frånvaro HT 20	30-49% frånvaro HT 20	50% frånvaro eller mer HT 20
F	109	15	5	267	40	5
Åk 1	87	5	2	280	34	4
Åk 2	80	3	2	232	26	3
Åk 3	90	3	2	228	34	11
Åk 4	92	6	3	270	31	6
Åk 5	121	7	7	251	41	9
Åk 6	97	16	4	212	39	10
Åk 7	109	12	7	191	42	13
Åk 8	168	45	17	218	67	19
Åk 9	158	40	20	242	50	19

Antal anmälningar om omfattande skolfrånvaro inkomna till BUF

Skyldighet att utreda och anmäla vid upprepade eller längre frånvaro

Huvudmannen ska se till att alla elever i verksamheten fullgör skolgången vilket förutsätter att denne håller sig informerad om frånvaron.

Sedan 1 juli 2018 har rektorns ansvar att skyndsamt utreda orsakerna bakom en elevs frånvaro, samt anmäla denna till huvudmannen, förtydligats. Bestämmelsen gäller vid upprepade eller längre frånvaro, oavsett om denna bedömts som giltig eller ogiltig. Syftet med regleringen från lagstiftarens håll är att skolan snabbt ska reagera för att bilda sig en uppfattning om vilken typ av stöd eller insats som kan bli aktuell.

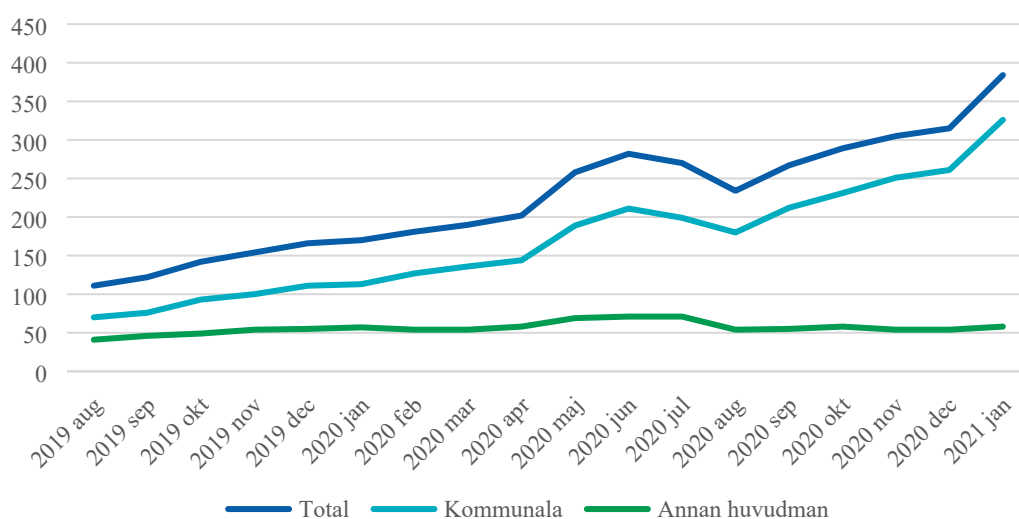
Offentliga och enskilda skolhuvudmän är på motsvarande sätt skyldiga att informera elevens hemkommun om eleven inte uppfyller skolplikten. Om frånvaron beror på brister i vårdnadshavarnas agerande kan hemkommunen förelägga dessa att uppfylla sina skyldigheter.

Anmälan

För att kunna uppmärksamma om en elev regelbundet eller sammanhängande är frånvarande från undervisningen behöver skolan ha rutiner för att följa upp närvaroregistreringen.

Rektorer i kommunala skolor liksom enskilda huvudmän ska anmäla till förvaltningen när en utredning gällande en elevs frånvaro inletts. För detta ändamål finns en anmälningsblankett tillgänglig på kommunens hemsida. Inkomna anmälningar tilldelas ett diarienummer av registraturen och vidarebefordras sedan till utredare på förvaltningsstaben.

Ärendebalans omfattande skolfrånvaro

Som framgår har antalet ärenden som kommit till förvaltningens kännedom fortsatt stadigt ökat och ligger nu i häradet 400 öppna ärenden. Inkomna

anmälningar från kommunala skolor står för i stort sett hela ökningen av ärendemängden.

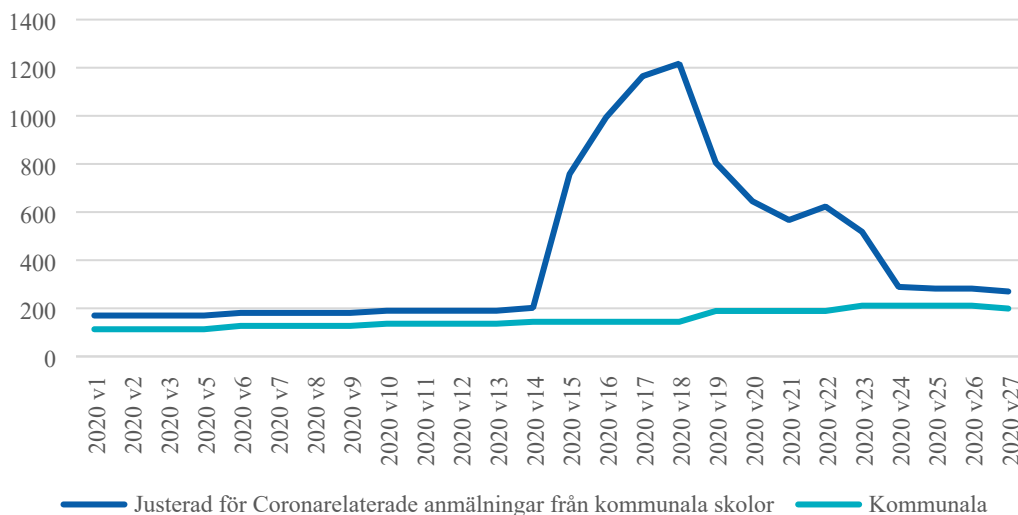
En fråga som inställer sig är om denna ökning är ett resultat av fler frånvarande elever i de kommunala skolorna eller om det istället är fråga om tidigare mörkertal.

Sammanställningen av skolornas närvarorapportering omfattar än så länge enbart två terminer. Troligen sker fluktuationer och det kommer därför att vara nödvändigt att jämföra mätresultat över längre tid för att kunna se trender.

Närvaroregistreringen visar på en stor ökning av den totala frånvaron i alla grupper under våren 2020 jämfört med våren 2019. Denna registrering inkluderar frånvaro som är vidimerad av vårdnadshavare. Den ogiltiga, d.v.s. overifierade, frånvaron är snarast oförändrad eller har minskat marginellt under samma period. Det är rimligt att anta att ökningen till största del består i anmäld sjukfrånvaro som sammanhänger med utbrottet av Covid-19 under våren 2020.

Förvaltningens bedömning är emellertid att det inte är ökningen av den föranmälda frånvaron som drivit upp balansen av ärenden som skolorna anmäler till huvudman med hänvisning till reglerna i skollagen. Under våren 2020 vidtogs en rutin för att, i särskild ordning, rapportera in anmälningar där Covid-19 uppgavs som skäl för frånvaron. I nedanstående diagram har dessa räknats med och bilden ser då annorlunda ut.

Coronarelaterade anmälningar april-juni 2020

Vid sidan av ordinarie ärenden, eskalerade anmälningar av elever som var frånvarande med hänvisning till Covid-19 så att närmare 1200 elever var anmälda av skolorna i slutet av april 2020, för att sedan återgå till normala nivåer i juni månad.

Enligt reglerna ska anmälan upprättas till huvudman och hemkommun i de fall då rektor beslutat att närmare utreda orsakerna bakom en elevs skolfrånvaro.

Regleringen har framförallt syftat till att skolor förhåller sig aktiva gentemot elever som, av olika skäl, inte deltar i undervisningen.

I samband med att den nya skrivelsen i skollagen trädde i kraft 2018 gick nya direktiv gått ut till grundskolorna från förvaltningen i samband med informationsträffar och reviderade rutiner. Förvaltningen har sedan tidigare spått en ökning i antalet ärenden beroende på att effekten av detta arbete, och skolornas ökade benägenhet att uppmärksamma frånvaron, sannolikt skulle bli synlig i statistiken längre fram.

Grundskoleavdelningens analys

Förvaltningen behöver se över och utveckla hanteringen av arbetet rörande frånvaro. Detta innefattar dels skolornas främjande och förebyggande arbete, rapporteringen avseende frånvaro samt hur rapporteringen som når förvaltningen hanteras avseende uppföljning och analys.

Denna översyn innefattar bland annat utformningen av stödstrukturer i skolorna, samt hur stödet ser ut från förvaltningen i denna process. De nya rutinerna för uppföljning av frånvaro anger att varje skolenhet ska ta fram sina egna strukturer för arbetet. Förvaltningen ser att enheterna kan behöva mer stöd i det arbetet. Förvaltningen avser att skapa en process i likhet med processen avseende arbetet med kränkande behandling, diskriminering samt trakasserier och sexuella trakasserier, avseende både arbetssätt och hantering inom ramen för e-tjänst. E-tjänsten ska möjliggöra uttagande av statistik på skolnivå samt övergripande aggregerad nivå, och länkas samman med skolornas struktur för arbetet.

Förvaltningen ser vidare behov av kompetensutveckling på området. Mot bakgrund av dessa avser förvaltningen att skapa kollegiala nätverk för kommunens skolor i dessa frågor. Förvaltningen kan konstatera av några skolor har ett mer utvecklat arbete med fungerande rutiner och strukturer vad gäller rapportering, samt i att få tillbaka elever i undervisningen. Dessa skolor kan bidra särskilt som del i ett kollegialt lärande mellan skolor. Förvaltningen har därtill inlett ett samarbete med socialförvaltningen med fokus på elever med stora utmaningar inom ramen för arbetet med psykisk ohälsa. Arbetet innefattar att söka medel för ett projekt inom ramen för kommunens preventionsarbete.

Arbetet med frånvaro är en viktig del i skolornas hälsofrämjande arbete i att ge alla elever förutsättningar att utvecklas utifrån sina behov, och syftar också till att öka likvärdigheten mellan och inom skolor. Arbetet går också väl i linje med de utvecklingsområden som ingår i grundskolenämndens verksamhetsplan med fokus på systematiskt kvalitetsarbete och tillgänglig lärmiljö.

Förvaltningen vill särskilt betona att en mer välfungerande process i ett inledningsskede kommer att innebära att antalet anmälningar av frånvaro ökar, då en mer effektiv process medför att elever som är frånvarande rapporteras i högre utsträckning. Det finns därför ett behov av att följa utvecklingen avseende antalet rapporterade frånvaroanmälningar över tid. Ett mer effektivt främjande och förebyggande arbete på området kommer på längre sikt att innebära att antalet frånvarande elever minskar.